

א. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה צדקת פרזונו.

ב. הרבי בעל ההילולא דיבר כמה פעמים שמכל ענין בחסידות צריכים ליקח בכך, אפילו הענינים הכי עמוקים, דיבר את זה במאמרים ובאריכות יותר בשיחותיו, ואפילו הענינים המבוארים כדי לבאר ענין אחר, ע"ד למשל בהמשך הזה שמבאר את הענין דאוא"ס למעלה מעלה עד אין קץ ולמטה מטה עד אין תכלית שמביא את כל זה בכדי להבין את הענין דאוצר המבואר בהמאמר, אבל מוכרח לומר שמהענין הזה גם יש ללמוד בכך, וכמ"ס הרמב"ם בנוגע לאחות לוטן תמנע, הגם שאחות לוטן זהו הקדמה לכאו', אבל גם זה חלק מתורה, ובפרט ע"פ שיטת הבעש"ט שמכל ענין יש ללמוד הוראה בעבודת ה', וכמו שמבאר בהמאמר בסעיף י"ג שבבעלי עסק אפ"ל הענין דכחי ועצם ידי עשה לי, הגם שיש לו אמונה, אבל זה רק בבחי' מקיף, וכשבא לדינים המבוארים בשו"ע כמו נתינת מעשר כו' משא"כ על זבחי משפחה הוא מבזבז, וכמו"כ ביושבי אהל הגם שלומד תורה אפ"ל שישכח על נותן התורה ויטהר את הטמא בדיני התורה ע"פ התורה.

שוין א מעשה עטליכע יאר שדברתי בנוגע לעניני מותרות און איך האב געוואלט אנהויבן דורך ברעכן ודברתי רק אודות שני דברים, כי קויתי שלכה"פ אוכל לפעול בזה [בהנחה אחרת: כי אודות מותרות בכלל הרי (הס מלהזכיר - ?)], וזהו אודות "וואל טו וואל קארפעטס", זהו הנק' ברוסית "קאוויאר" מעור אחד, ואודות "האליוואוד קיטשען", שהענין ד"וואל טו וואל קארפעט" הוא היות שצ"ל הפסק בין רגלו של מין המדבר להקרקע משו"ז ישנו הרצפה ולא די לו בזה ועושה מרגלו יש ומציאות ע"כ מניח קארפעט מכותל לכותל שיונח בינתים, בין רגלו והרצפה, ומשו"ז אין לו פנאי לעיון התורה שכל הזמן חושב איך לסלק ההלואה שהלוה בשביל זה או איפה להשיג הלואה שני' שיהי' עבד לזה, אבל הקארפעט הרי הדרך הוא אז מען קלאפט עם צו וממילא הרי נעשה חלק מהבית [ונוגע לכמה דינים, כמבואר בשו"ע], הענין של האליוואוד קיטשען הוא, היות שישנו בית התבשיל ששמה מבשלים ושמה ישנו כל הפסולת וריחות רעות, שזהו"ע הקרבת הקטרות (כדאיתא בזהר) נגד הריחות הרעות, ובהאליוואוד, שזהו עיר ואם בלעו"ז בארצוה"ב [ושמה המציאו] המציאות שבבית התבשיל יהיו כל הכלים עד להכלים שמסירים הפסולת (מצבע א'), שזהו הלעו"ז דביהמ"ק שבביהמ"ק הי' אין עניות במקום עשירות, וכמו"כ רוצים לעשות בלעו"ז בבית התבשיל.

נכנסתי פעם אל הרבי ואמר לי א ווארט אודות עצמו [וועגן מעמדו ומצבו בעבודתו] (והפסיק קצת ואמר:) וואס איז געווען שווער צו הערן, דעמאלט איז פונקט אנגעקומען א בריוו פון אברהם פאריז - אברהם פאריז האט א זכות מיוחדת ווייל עס האט זיך דאך איצטער אפגעדרוקט דער ספר המאמרים תש"א שזה נדפס מהקופיר שלו, שאם לא הי' עושה זאת אז לא הי' ממה להדפיס, ווייל די כתבים זיינען דאך אפגעשלאסן - האב איך געזאגט דעם רבי'ן אט שרייבט דאך אברהם פאריז אזוי, האט מיר דער רבי געענטפערט ווען איך וואלט טראכטן אזוי וועגן זיך ווי אברהם פאריז טראכט וועגן מיר וכו', הרי אז דער רבי האט ניט שולל געווען אז אברהם פאריז דארף אזוי ניט טראכטן וועגן עם, [רק שעליו לא פעל, ואדרבה, הוסיף התבוננות ...] (ומסתמא היו עוד כאלו שחשבו כן רק שהוא כתב זאת), שניצוץ מנשצת משיח ישנו בכל אחד, ומכל אחד בנשמת משיח, ואפילו אצל יהודי כזה שהולך לפתור חלומותיו עד לכזה שהולך לפותרם אצל נכרי, וכמו"כ הוא בהתקשרות רבי וחסיד שישנו מכתב מר' מענדל האראדאקער (שכתב בדורו וכבר נדפס במ"א, ודבר שבדפוס הוא לדורות כמאמר הצ"צ), שכותב שמה שכל אחד מחסידיו חקוק בו בפנימיות לבבו, וזהו לא רק בענינים הרוחניים אלא גם בנוגע לענינים הגשמיים.

ובנוגע לענינים הנ"ל הרי זהו במחצצים ובהמשאבים (נתבאר בהמאמר) שמחצצים שזהו ביושבי אהל, שהי' אחד וואס ער מיינט אז איך ווייס ניט דערפון, שעשה דברים כאלו .. איז מיט עזרת נשים האב איך שוין גע'פועל'ט, נאר מיט שפיץ חב"ד ... און דאס איז איינער וואס דער רבי האט פון עם געהאלטן והניח על שכמו כמה ענינים, איז בשעת עס האט זיך געהאנדלט וועגן אפאר דאלער איז בא עם געווען רעכט רופן א צווייטן אידן בערכאות של עכו"ם וואס ווי עס איז משמע אין מכילתא איז דאס א ענין פון אביזריהו דע"ז (דילפינן מאלה המשפטים אשר תשים לפנים), מערניט

וואס מלמעלה האט מען עם מציל געווען אזוי ווי ער איז א תמים עם זאל ניט קומען דערצו, והכריזו הזהרו בתמים זה ובתורתו.

וכשבא למותרות הנה הלוח גרויטע סכומים של כמה אלפים שיקנה "קארפעט" וכו', בכדי שיוכל להתפאר שלו יש ה"קארפעט" היפה ביותר בכל השכונה ולאף אחד מהשכונה אין כזה.

וואס איך זאג דאך ניט קיין אייגענע דאס איז דאך וואס שטייט אין שולחן ערוך און קיצור שו"ע שיהודי אסור במותרות, ומבואר בחסידות צו וואס דאס קען בריינגען, וואס דאס איז דאך אין קיצור שו"ע וואס ער האט אליין געלערנט ... דהרי יש הענין דהוכיח תוכיח אפילו מאה פעמים אבל האיך אפשר להוכיח דהרי זה כמוכיח את בן המלך לפני אביו המלך, דכ"א הוא חלק אלוקה ממעל ממש, (ובפרט שנמצאים בשבת במעמד עשרה מישראל ועוסקים בד"ת, דהרי אפילו כשאינו עוסקים בד"ת כו' כדאיתא באגה"ק) אלא בהענין דשליחות ישנו עד להאופן הכי נעלה בשליחות שהשליח אינו מציאות בפ"ע ונעשה מציאותו של המשלח (ראה לקח טוב (למהר"י ענגל) כלל א').

און מען בריינגט נאך אריין דארטן א אמעריקאנעם יונגערמאן [בהנחה אחרת איתא: מ'ברענגט נאך צושלעפן אן אמעריקאנעם אינגל שרוצים לחנכו], ווייזן זיך פאר עם, און דאס אזא וואס מען וויל אז ער זאל פאלגן דעם ווער עם זאגט מ'זאל אזוי ניט מאכן

ועושים כל זה בכדי להתפאר להשכנים שלו יש הקארפעט הזה, ומשקיעים א"ע בחובות .. ומתנהג באופן כזה שכשהזולת האט ער קיינמאל ניט איבערצוזאגן א ווארט פון א ספר, און ער טרעפט עם קיינמאל ניט בא קיין ספר ומניח על החזקה שכ"ה אצלו בתמידות, ואינו מליץ זכות עליו, רק שסובר אז ער קוקט קיינמאל ניט אין קיין ספר.

וואס דאס אלץ איז בנוגע ליושב אוהל, וכמו"כ הוא בבעלי עסק, און מ'וויל דאס נאך איינפירן בא יוצאי חלציו אויך (וואס ער האט חתונה געמאכט א טאכטער), און דאס איז בא א חתן וכלה, וואס לפני חופתם לויפט מען ארום וועגן א קלייד, אדער וואס פאר א סופ דער קייטערער זאל געבן וכו' וכו', בה בשעה אז עם שטייט אין ספרי מוסר אין ראשית חכמה און אין חסידות וואס איז דער ענין פון א חתן און ווי אזוי ער דארף זיך פירן, (שאם כמ"ש בחסידות זה קשה עליו הרי גם נתבאר האיך שצ"ל ההנהגה בספרי מוסר), וואס אזוי דארף ער זיך פירן ניט נאר א שיעור מהלך כ"ב אמה לפני חופתו, נאר כמה זמן לפני זה, און בשעת מ'זאגט אז דער חתן זאל אוועקפארן אין א אנדער שטאט האט מען געזאגט גוט און נאכדעם אז עם איז געקומען לפועל איז ... (האריך לדבר בענין חתן וכלה).

- איך כאפ דאס אלץ אריין שבת, ווייל עם איז ניטא קיין מייקרעפאן, ובכתב, וכו' וכו', במילא וועט דאס קומען ...

די וועלט זאגט אז בשעת מ'שרייט כאפט דעם גנב איז א סימן אז דאס איז דער גנב אליין - דאס מיינן איך זיך -.

וכל הדברים צריכים לבוא עד למעשה בפועל, ולא די במחשבה ודיבור, אלא צריך לבוא עד למעשה.

והבחינה על כל דבר אם זה בא מצד הטוב או מלהיפך הוא כשרואים מה מגיע מזה לפועל, וכפתגם ר"נ מטשערנאביל שכשרוצים לדעת בכל דבר אם זה מצד הטוב או שזהו היצר הרע אין א זיידענעם סורטוק רואים מה הם תוצאות, אם הגיע מזה למישהו.

עם איז דא א לשון אין א פדיון פון כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע וואס עם רעדט דארט בנוגע צו א ביאור אין חסידות שרייבט ער יהי רצון שיפעול בי ובהשומעים, (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א) יהי רצון שיפעול בי ובהשומעים.

(בתחלה אמר: שלא יפרוש בשם אלו שמדבר אודותם, כשדיבר אז מען פירט דאס איין בא יוצאי חלציו אויך - אמר: בשלמא החובל בעצמו פטור מדיני אדם, אבל למה מנהיג זאת גם ביו"ח).

ג. צריכים לסיים בטוב:

בהסדרה של היום קראו ע"ד המן, שהי' בו נס שהמעייט לא החסיר, וצ"ל, דער וואס האט ממעיט געווען איז דאך געווען א צלחת'ניק, דלמה לא לקח מנתו, בשעת מ'געפינט זיך אין א מדבר ונותנים לאכול און די איינציקע זאך וואס מ'דארף טאן איז צו גיין דאס קלייבן, פוילט ער זיך דאס אויך צוטאן און ער איז א ממעיט, פעטעך איינער מ'גיט דער עסן - נעם, און בפרט אז מלכתחלה האט מען דאך ניט געוואוסט אז עס וועט זיין א נס אז הממעייט לא החסיר, וצריכים להבין ההוראה מזה (חסר הביאור).

וזהו ג"כ שבהסדרה שהולכים לקרוא עכשיו, שזהו פרשת יתרו פירש"י מה שמועה שמע ובא, קרי"ס ומחית עמלק, וצ"ל דהרי בגמרא זהו שני דיעות אליבא דשני מ"ד, ולמה מביא רש"י שניהם, הו"ל להביא רק דעה אחת של מ"ד אחד, ואם רש"י רוצה להביא את כל הדעות הרי ישנו עוד דעה שלישית ששמע ממ"ת, ומשו"ז בא, (זבחים קט"ז-), וי"ל דרש"י אינו מביא את הדעה השלישית מפני דמסדר המקראות משמע שבא קודם מ"ת (דהרי אח"כ (אחרי ביאתו) המדובר הוא ע"ד מ"ת).

וההוראה מזה דלפני מ"ת הי' צ"ל השני דברים דקרי"ס ומחית עמלק, דבעת קרי"ס שאז הי' הציווי למשה רבנו דבר אל בני"י ויסעו, הרי הראשון וואס האט אריינגעשפרונגען אין ים איז דאס געווען נחשון בן עמינדב משבט יהודה, ולכאורה עס שטייט משה רבינו וואס ער איז חכמה דאצילות, עס שטייען די שבעים זקנים, און דער אויבערשטער האט געזאגט צו משה רבינו דבר אל בני"י ויסעו, הע! וואס שפרינגסטו אריין, וואס נחשון האט געשטאמט פון שבט יהודה, הפעם אודה, האט ער זיך ניט גערעכנט מיט קיין זאך, איז געווען א ציווי פון אויבערשטן ויסעו, האט ער זיך אויף קיינעם ניט פארקוקט און ער איז גלייך געשפרונגען אין ים אויף מס"נ, וואס דאס איז וואס אויף משה'ן שטייט במקום גדולים אל תעמוד, (נתבאר בשיחת שבת מברכים שבט תשכ"ד).

און דער ענין פון עמלק איז וואס ער איז מטיל קרירות, עס זאל ניט זיין דער קאך בעניני קדושה, וואס עמלק איז בגימט' ספק, טענה'ט ער וואס איז דער נס פון קרי"ס, מה דאך אז דער אויבערשטער האט באשאפן יש מאין, און ער איז א כל יכול, און א תנאי התנה הקב"ה עם הים במעשה בראשית כו' וואס איז דער אויפטו אין קרי"ס, דער אלטער רבי זאגט אין שער היחוד והאמונה אז בריאת יש מאין איז גרעסער ווי קרי"ס וואס איז געווען מערניט ווי יש מיש, שזהו ענין של עמלק וואס ער איז מקרר, ער איז מטיל ספק.

וזהו ההכנה למ"ת שצ"ל קרי"ס ומחית עמלק, שזהו לעשות מיש יש, ד.ה. ניט מאכן א חסיד א תמים (שזהו ע"ד יש מאין), נאר נעכטן האסטו ניט געהאט קיין בארד, און היינט האסטו יא א בארד וכו' וכו', (שזהו ע"ד יש מיש)....

(חסר הסיום).

*

*

*

הנחה פרטית בלתי מוגה